

Sak 2/24 Tilskudd til forebyggende tiltak innenfor sør-samisk tamreindrift i 2024

Sak 3/24 Fordeling av midler til ulike typer forebyggende og konfliktdempende tiltak i 2024

Vedlegg:

- [Forskrift om tilskudd til forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak](#)
- Søknader FKT region 5

Øvrig bakgrunnsmateriale:

- Forvaltningsplan for rovvilt i region 5
- Brev fra Miljødirektoratet av 29.02.2024 med planleggingsrammer for regionale rovviltnemnder 2024.

Planleggingsrammer:

- **Kap. 1420 post 73**

Miljødirektoratet har i brev av 29.2.2024 fastsatt planleggingsrammer for de regionale rovviltnemndene. For region 5 er det fastsatt en ramme på kr. 14 750 000 til forebyggende og konfliktdempende tiltak. Midlene skal nyttes til forebyggende tiltak i husdyrhold og tamreindrift, og til konfliktdempende tiltak rettet mot kommuner og lokalsamfunn. Direktoratet ber nemndene legge den regionale forvaltningsplanen for rovvilt til grunn ved behandlingen. Tilskuddsmidlene skal benyttes til å støtte opp under den todelte målsetningen og redusere konflikter mellom rovdyr og beitedyr. En skal derfor være tilbakeholden med å støtte tiltak som stimulerer til økt antall beitedyr i rovviltprioriterte områder.

Miljødirektoratet vil holde av en mindre pott til akutte tiltak, men påpeker at nemnda selv bør sette av en reserve for akutte tiltak.

- **Kap. 1420 post 21**

Denne posten skal nyttes til tjenestekjøp og forskningsaktivitet, herunder utredningsoppdrag som bidrar til utvikling og iverksetting av effektive forebyggende tiltak. På denne posten føres også lønn og kostnader for sekretariatet, drift av nemnda, kostnader knyttet til Statsforvalterens beredskapsordninger samt kjøp av tjenester. For region 5 er det avsatt en ramme på kr. 850 000 til tjenestekjøp, og en ramme på kr. 790 000 til drift av nemnd og sekretariat.

Bakgrunn

Søknader om midler til forebyggende og konfliktdempende tiltak skal behandles etter "Forskrift om tilskudd til forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak" fastsatt av Direktoratet for naturforvaltning (nå Miljødirektoratet) 1. januar 2013.

I henhold til naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i §§ 8-12 legges til grunn som retningslinje ved utøving av offentlig myndighet, herunder når et forvaltningsorgan tildeler tilskudd (...). Statsforvalteren viser til at tiltaket/tiltakene er rettet mot hold av beitedyr, og

anser at tiltakene ikke direkte berører naturmangfoldet, eller berører dette på en negativ måte. Prinsippene i naturmangfoldloven er derfor ikke vurdert nærmere.

Søknader om midler til forebyggende og konfliktdempende tiltak i 2024

Det er så langt (05.03.2024) innkommet 55 (54 i 2023) søknader om midler til forebyggende tiltak mot rovviltskader i 2024.

I tillegg er det innkommet 18 søknader om midler til konfliktdempende tiltak, 2 søknader om støtte til ulike forskningsprosjekter, og 1 prosjekt som gjelder lokale utviklingsprosjekter. Flere av søknadene som gjelder forskningsprosjekter er aktuelle å finansiere over post 1420.21 Kjøp av tjenester.

I en del søknader er det ikke oppgitt konkrete søknadsbeløp for hele eller deler av søknaden. Samlet søknadsbeløp lar seg derfor ikke tallfeste eksakt. Liste over innkomne søknader følger vedlagt. Det kan fortsatt komme inn flere søknader, og Statsforvalteren vil så langt mulig også ta disse opp til behandling.

Oversikt over omsøkte beløp post 1420.73 forebyggende og konfliktdempende tiltak pr 03.3.2024	
Skadeforebyggende tiltak	15 069 458
Konfliktdempende tiltak	4 061 000
FoU og evaluering	Ikke komplett enda
Sum tilskuddssøknader	19 130 458

Oversikt over prosjektkostnader post 1420.21 Kjøp av tjenester	
HINN «Eksperimentelle nærmøter med ulv»	Ca. 850 000
HINN «Beiting i rovdyrskog»	
Stor-Elvdal kommune «Rovviltseteret»	

I tillegg til de foreliggende søknader og prosjekter må nemnda også vurdere behovet for å avsette midler til gjennomføring av skadefellingsforsøk, samt behovet for å gjennomføre akutte tiltak gjennom beitesesongen.

Anslått behov for midler som avsettes til akutte tiltak gjennom beitesesongen samt midler til gjennomføring av skadefellingsforsøk	1 800 000

Forslag til strategier for fordeling av midler til forebyggende tiltak og konfliktdempende tiltak i 2024

Sekretariatet viser til forvaltningsplanen for rovvilt i region 5 vedrørende generelle prinsipper for tildeling av midler til forebyggende tiltak. Sekretariatet anbefaler at nemnda viderefører de langsiktige strategiene som har ligget til grunn de senere år ved fordeling av midler. Det har de siste årene vært stor pågang av søknader, og det vil være behov for å prioritere mellom søkerne. Sekretariatet foreslår 5 punkt som støtte for prioriteringene:

1. Å sikre/bidra til minst mulig tap av husdyr/tamrein til rovvilt har høyeste prioritet.
2. Tilskuddsmidlene skal benyttes kostnadseffektivt.
3. Akutte skadesituasjoner som oppstår må kunne håndteres effektivt
4. Søkere som har rett til å motta produksjonstilskudd i landbruket skal prioriteres.
5. Søknader som medfører økt beitebruk med sau innenfor prioriterte rovviltområder skal prioriteres lavt.

Sekretariatets vurdering og innstilling til sak 2/24 Tilskudd til forebyggende tiltak innenfor sør-samisk tamreindrift.

Forebyggende tiltak i reindriftnæringen

Reinbeiteområdene nordøst i region 5 har faste forekomster av rovvilt, og reinen bruker beitene hele året.

Søknad fra Elgå reinbeitedistrikt for 2024 omfatter utvidet tilsyn i perioden rundt kalving og videre ut over sesongen, samt innkjøp og drift av teknisk utstyr (droner, viltkameraer og radiobjeller). Det er søkt om kr 250 000 i tilskudd.

Sekretariatet foreslår å sette av kr 250 000 til forsterket tilsyn og innkjøp/drift av teknisk utstyr.

Sekretariatets innstilling til vedtak i sak 2/24 Tilskudd til forebyggende tiltak innenfor sør-samisk tamreindrift:

Rettslig grunnlag:

Saken er behandlet etter 'Forskrift om tilskudd til forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak' fastsatt av Direktoratet for naturforvaltning 1. januar 2013.

I henhold til naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i §§ 8-12 legges til grunn som retningslinje ved utøving av offentlig myndighet, herunder når et forvaltningsorgan tildeler tilskudd (...).

Rovviltnemnda viser til at tiltaket/tiltakene er rettet mot hold av beitedyr, og anser at tiltakene ikke direkte berører naturmangfoldet, eller berører dette på en negativ måte. Prinsippene i nml §§ 8-12 er derfor ikke vurdert nærmere.

Begrunnelse for vedtaket:

Rovviltnemnda i region 5 mener at å sikre minst mulig tap av husdyr og tamrein til rovvilt har høyest prioritet ved fordeling av midler. Tiltak som er effektive mht. å redusere tap må prioriteres på bekostning av tiltak som har usikker eller liten dokumentert skadeforebyggende effekt. Tilskuddsmidlene må benyttes kostnadseffektivt, og det må settes av tilstrekkelig med beredskapsmidler til gjennomføring av akutte forebyggende tiltak.

Vedtaket:

Den regionale rovviltnemnda i region 5 setter av inntil kr 250 000 til forsterket tilsyn og innkjøp/drift av teknisk utstyr som skadeforebyggende tiltak i den sør-samiske tamreindriften.

Budsjettfordelingen er ikke et enkeltvedtak etter forvaltningsloven, og kan ikke påklages.

Sekretariatets vurdering og innstilling til sak 3/24 Fordeling av midler til ulike typer forebyggende og konfliktdempende tiltak.

Vurdering av ulike typer forebyggende tiltak som finansieres over kap. 1420 post 73 og kap. 1420.21.

Ekstraordinært tilsyn

I forbindelse med pågående skadesituasjoner kan det gis tilskudd til ekstraordinært tilsyn i beiteområdet for å kartlegge situasjonen. Sekretariatet foreslår at det settes av kr 300 000 til ekstraordinært tilsyn.

Akutte tiltak

Under akutte tiltak føres flere ulike tiltak som er aktuelle å iverksette ved akutte skadesituasjoner, som forsinket slipp på beite, akutt tidlig sanking og akutt hjemmebeite. Behovet for akutte tiltak vil variere mye fra år til år.

Sekretariatet anbefaler at det settes av kr 600 000 som beredskap til akutte tiltak.

Forberedt tidlig sanking

Forberedt tidlig sanking er et viktig tiltak i områder med gjentakende skader forårsaket av bjørn og/eller jerv, da skader forårsaket av disse artene gjerne tiltar utover høsten. Forberedt tidlig sanking er et godt virkemiddel for å redusere skadeomfanget. Sekretariatet anser at de viktigste kriteriene for hvem som kan prioriteres vil være områdets sone i forvaltningsplanen, skadebildet de senere år samt om de har gjennomført tidlig sanking foregående år. Miljødirektoratet har fastsatt en nasjonal sats for tidlig nedsanking på kr. 12 pr dyr og dag (satsen er oppjustert fra 2024, og var tidligere på kr. 7 pr dyr og dag).

Sekretariatet anbefaler at det settes av en ramme på kr 2 400 000 til forberedt tidlig sanking.

Utvidet tilsyn i kombinasjon med tidlig sanking

Utvidet tilsyn er et tiltak som mange beitelag og brukere søker på. Søknadsomfanget for året overstiger kr 1 000 000. Tiltaket kan virke konfliktdempende og bidra til å oppdage rovviltangrep tidligere, men den direkte skadeforebyggende effekten er begrenset. Tiltaket må behandles i tråd med § 5 b i forskriften, hvor det presiseres at det ikke kan gis tilskudd til tilsyn alene, men skal kombineres med andre forebyggende tiltak.

Sekretariatet foreslår å sette av kr 600 000 til utvidet tilsyn i kombinasjon med tidlig nedsanking.

Beiting på innjerdet areal (hjemmebeite)

Kostnadseffektive forebyggende tiltak som skiller beitedyr og rovdyr må iverksettes i de fleste beiteområder øst for Glomma fra Trysil til Eidskog. Hjemmebeite kan være et alternativ for å hindre at enkeltbrukere slutter med sau, og kan i enkelte områder bidra til å holde dyrka mark i hevd og ivareta det bygdenære kulturlandskapet.

Sekretariatet anser at de viktigste kriteriene for hvem som kan prioriteres primært vil være sone i forvaltningsplanen, om søkerne har praktisert hjemmebeite de foregående år, samt skadebildet i området. Sekretariatet mener også at hvorvidt sauehold utgjør en vesentlig del av inntekten på bruket bør vektlegges.

Basert på søknadsomfang, erfaringer fra tidligere år og den nasjonalt fastsatte satsen på kr 13 pr dyr og dag i 100 dager foreslås en ramme til hjemmebeite på kr 6 250 000 (satsen er oppjustert fra 2024, og var tidligere på kr 8 pr dyr og dag).

Flytting av sau

Tiltaket innebærer at det gis tilskudd til transport av dyr til et annet, mindre rovdrytsatt beiteområde, og økt tilsyn med innflyttede besetninger i det nye området.

Mange viktige beiteområder er de senere årene vegetasjonskartlagt. Resultatene fra disse viser at beiteressursen i mange områder bl.a. i Nord-Østerdalen tåler et betydelig større beitetrykk og er avhengig av økt tetthet av beitedyr for å holde kulturlandskapet åpent og i hevd.

Sekretariatet anbefaler at tilskuddsrammen for flytting settes til kr 1 000 000.

Oppføring av rovviltavvisende gjerder

Det er fortsatt behov for oppsetting av rovviltavvisende gjerder samt utbedring av eksisterende gjerder hos brukere som må ha dyr på hjemmebeite. Sekretariatet anser at brukere innenfor ulvesona og brukere som gjennomfører hjemmebeite må prioriteres mht. tildeling til gjerdemateriell, jf. også strategiene for gjerding i forvaltningsplanen. Tilskudd til gjerding er også et tiltak som kan vurderes dersom det eventuelt blir ledige midler i etterkant av beitesesongen.

Sekretariatet anbefaler at tilskuddsrammen for tilskudd til gjerding settes til kr 300 000.

Drift og vedlikehold av inngjerdete områder i Grue og Trysil.

I Grue og Trysil er det etablert fellesbeiter innenfor inngjerdete utmarksbeiteområder. Tiltaket innebærer at utmarksbeitet kan benyttes, selv om dette ligger innenfor forvaltningssonen for ulv og i områder der bestandsmålet for bjørn skal oppnås. I Trysil er det usikkert om det vil slippes sau innenfor gjerdet i år, men det vil fortsatt være behov for noe midler til oppfølging og vedlikehold av gjerdet.

Sekretariatet foreslår en total budsjetttramme på kr 300 000.

Tekniske tiltak

De siste årene har sekretariatet avventet behandling av søknader om tilskudd til tekniske tiltak til etter beitesesongen, for å få god bruk av eventuelle ubenyttede midler. Det mest aktuelle tekniske tiltaket er radiobjeller.

I budsjettet nå på vårsesongen foreslår vi derfor at det kun avsettes kr 100 000 til tekniske tiltak.

Konfliktdempende tiltak

Det er innkommet 18 søknader som Statsforvalteren har ført under konfliktdempende tiltak. Søknadene er av veldig ulik karakter, men Statsforvalteren anser at flere av søknadene om midler til konfliktdempende tiltak er svært gode prosjekter. En del av søknadene som er satt under denne kategorien vil eventuelt også kunne plasseres under andre kategorier.

Sekretariatet foreslår en ramme på kr 900 000 til konfliktdempende tiltak.

Forskning og utvikling

Statsforvalteren har de siste årene innvilget tilskudd til enkelte forskningsprosjekter som FoU-prosjekter

Høgskolen i Innlandet har til sammen 2 prosjektsøknader inne; «*Eksperimentelle nærmøter med ulv*» og «*Beiting i rovviltskog*». NINA har søkt om tilskudd til prosjektene «*Scandlynx – oppfølging av gauper med radiosender*», samt «*Scandcam – gauperegistreringer med viltkameraer, i samarbeid med HJFF*».

Sekretariatet foreslår at mye av disse forskningsprosjektene blir lagt på vent til hovedparten av beitesesongen er gjennomført. Ofte vil det da være mulig å flytte ubrukte midler fra andre poster. I tillegg er det aktuelt å vurdere disse prosjektene under kap. 1420 post 21 (kjøp av tjenester). Sekretariatet anbefaler at det settes av kr 500 000 til FoU-tiltak, og at en avventer endelig behandling av en del søknader til etter beitesesongen.

Fellingsvederlag

Utbetaling av vederlag til kommunale fellingslag gjøres med hjemmel i rovviltforskriften § 9 a, som lyder:

“Der forsøk på skadefelling utføres av kommunalt/interkommunalt oppnevnt fellingslag, kan kommunen utbetale godtgjøring til fellingslaget for den tid som er benyttet til fellingsforsøk. Deltakere som mottar godtgjøring etter ordningen må være registrerte lisensjegere, jf. § 15.

Utbetalingen skjer på grunnlag av satser fastsatt av Miljøverndepartementet samt rapport fra fellingsleder om fellingsforsøket og den tid som er benyttet. Utbetalingen må ikke overskride de rammer som fremgår av Statsforvalterens vedtak om felling. Statsforvalteren yter etter søknad tilskudd til kommunen til dekning av godtgjøring utbetalt etter vilkårene over.”

Beløpene som går med til kompensasjon for gjennomføring av fellingsforsøk varierer svært mye fra år til år. Ut fra historiske erfaringer anbefaler sekretariatet at det i 2024 settes av en ramme for godtgjøring til fellingslagene på kr 1 200 000.

Vurdering av tiltak som finansieres over Kap. 1420 post 21

I tillegg til ordinære kjøp av tjenester inngår også kostnader knyttet til vakttelefon-tjenesten og økt kapasitet i sekretariatet i denne posten. Enkelte søknader på midler til FoU-prosjekter og konfliktdepende tiltak kan være like naturlig å dekke over posten til kjøp av tjenester, i den grad det finnes rom for det. I 2023 var forbruket over posten på kr 516 628.

Sekretariatets innstilling til vedtak for sak 3/24 Fordeling av midler til ulike typer forebyggende og konfliktdempende tiltak:

Rettslig grunnlag:

Saken er behandlet etter 'Forskrift om tilskudd til forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak' fastsatt av Direktoratet for naturforvaltning 1. januar 2013. I henhold til naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i §§ 8-12 legges til grunn som retningslinje ved utøving av offentlig myndighet, herunder når et forvaltningsorgan tildeler tilskudd (...). Rovviltneemnda viser til at tiltaket/tiltakene er rettet mot hold av beitedyr, og anser at tiltakene ikke direkte berører naturmangfoldet, eller berører dette på en negativ måte. Prinsippene i nml §§ 8-12 er derfor ikke vurdert nærmere.

Begrunnelse for vedtaket:

Rovviltneemnda i region 5 mener at å sikre minst mulig tap av husdyr og tamrein til rovvilt har høyest prioritet ved fordeling av midler. Tiltak som er effektive mht. å redusere tap må prioriteres på bekostning av tiltak som har usikker eller liten dokumentert skadeforebyggende effekt. Tilskuddsmidlene må benyttes kostnadseffektivt, og det må settes av tilstrekkelig med beredskapsmidler til gjennomføring av akutte forebyggende tiltak.

Vedtak:

Den regionale rovviltneemnda i region 5 fordeler budsjetttrammen på følgende ulike typer forebyggende og konfliktdempende tiltak:

Kap. 1420 post 73, Forebyggende tiltak	Budsjett 2022	Rev. Budsjett 2022	Forbruk 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024
Ekstraordinært tilsyn	350 000	350 000	221 500	350 000	300 000
Akutte tiltak	1 300 000	100 000	151 845	1 000 000	600 000
Forberedt tidlig sankning	2 600 000	2 600 000	2 059 085	2 600 000	2 400 000
Utvidet tilsyn i komb. m tidl. sankning	550 000	550 000	530 000	550 000	600 000
Hjemmebeite	5 400 000	4 700 000	4 126 600	4 400 000	6 250 000
Flytting av sau	650 000	750 000	762 680	760 000	1 000 000
Gjerding	200 000	500 000	798 508	300 000	300 000
Gjerdeprosjektene i Trysil/Grue	900 000	900 000	870 000	900 000	300 000
Tekniske tiltak	100 000	100 000	357 000	100 000	100 000
Forebyggende tiltak i reindriffta	200 000	200 000	200 000	250 000	250 000
Konfliktdempende tiltak	1 400 000	1 400 000	3 030 156	2 090 000	900 000
Forskning, utvikling, evaluering	150 000	1 350 000	500 000	500 000	500 000
Fellingsvederlag	2 150 000	1 750 000	1 206 871	1 700 000	1 200 000
Diverse	50 000	50 000	5 000	50 000	50 000
Sum	16 000 000	15 300 000	14 819 245	15 500 000	14 750 000

Kap. 1420 post 21, Spesielle driftsutgifter	Budsjett 2024
FoU-prosjekter	
<i>Sum:</i>	850 000

Sekretariatet kan i samråd med lederen av nemnda foreta omdisponeringer mellom tiltakstypene. Omdisponering av beløp på mer enn kr 750 000 forutsetter nytt vedtak i nemnda. Justeringer på under kr 200 000 kan gjøres av sekretariatet med orientering til nemnda i etterkant.

Statsforvalteren skal legge føringene i forvaltningsplanen for rovvilt til grunn ved vedtak og tilsagn.

Budsjettfordelingen er ikke et enkeltvedtak etter forvaltningsloven, og kan ikke påklages.

Rovviltneimnda i region 5

Vedlegg:

NAVN	KOMM.	ANT. SAU	Tidlig sanking	Forsinket slipp	Flytting	Hjemme-beite	Beredskaps arealer	Gjerder	Gjerde Grue/Trysil	Gjeting og tilsyn	Tekniske tiltak	Prosjekter	Andre tiltak
			12			1 300			100				
Antall søkere:		0 34393	2 617 200	126 500	1 027 720	6 238 700		120 000	730 000	529 900	1 059 843	1 440 525	0 1 186 070
Tynset øst beitelag	Tynset	2100	806 400	31 000						91 000	75 000		
Ringsaker saubeitelag	Ringsaker	14000	804 600							253 000			
Atnelien hamnelag	Stor-Elvdal	1310	251 520							60 000			
Øystein Knutsen	Hamar	820	246 000							25 000			
Austfjellet sauhamelag	Tolga	720	207 360							45 500	30 000		
Marianne Tomter Nylund	Hamar	350	92 400							10 000			
Lauvdalen beitelag	Åsnes	1042	82 896	90 000		946 400	120 000			50 000	150 000		
Roy Brænd	Stor-Elvdal	150	48 600							12 000			
Dag A Nylund	Løten	150	39 600							7 500			
Jens Chr. Bjøntegaard	Rendalen	140	26 880			91 000				26 400			
Britt Gran	Elverum	57	10 944	5 500						10 000			
Grønlie gård, Gry Eggen	Elverum					60 000				66 232			
Anders Sander, søndre Lilleengen	Rendalen	235				200 000							
Inge Kringeland	Eidskog	36				46 800		130 000					
Ole Kristian H Paulsen	Våler	52				67 600							
Lars Høgåsen	Grue	28				36 400							
Berit Grindflek	Rendalen	175			147 500								
Morten Vikertorpet	Kongsvinger	72				93 600							
Per Inge Grøtting	Eidskog	111				144 300							
Steinar Ekeberg	Elverum	26				33 800							
Roar Risbergseter	Våler	334				434 200							
Terje Sjøberg	Rendalen	368				478 400							
Stig Føyen	Eidskog	63				81 900							
Per Ola Granrud	Rendalen	312				405 600							
Bjørn Halvor Granrud	Rendalen	1050				1 365 000							
Sten Børresen	Eidskog	38				49 400							
Alf Herman Kjærstad	Eidskog	32				41 600							
Anette Kirkelund	Elverum	639		227 400		661 700							
Magne Fjeldseth	Grue	96				124 800							
Kjell Ivar Granheim	Eidskog	206				267 800							
Marsjødrifta beitelag	Folldal	1500									211 125		
Sålekinna beitelag	Tolga	700			190 000								
Anders A. Andersen	Eidskog	105				136 500							
Hedmark birøkteilag	Hedmark							400 000					
Per Johans Talåsen	Trysil	200			178 920								
Dalsbygda beitelag	Os	510									47 000		
Øyvind Løken	Trysil	93				120 900							
Kvikne østfjell beitelag											639 000		
Kvikne vestfjell		4500									288 400		
Julie Andrea Bakken	Eidskog	47				61 100							
Inger Lise Velten	Åmot	56				72 800							
Finnskogen beitelag	Grue	210							529 900				
Gjera og Busjødalen sauhavnelag	Tolga	220			92 500								
Svein Hanestad	Kongsvinger	36			14 400					26 250			
Tore Kristian Sørpebøl	Eidskog	31				40 300							
Stein Nerby	Trysil	67				87 100							
Mykleby Beitelag	Stor-Elvdal	680								135 801			
Grundt Odd	Stor-Elvdal	500								30 000			
Mattis Nyhuus	Tynset	176			83 000			200 000		65 000			
Bjørnar Olsen Røtvold	Elverum	69				89 700							
Ingrid Folkvord Mehl	Åsnes												217 720
Tor Håkon Moe	Åsnes									68 160			
Kjell Arne Dahl	Eidskog	50								78 000			
Elgå reinbeitedistrikt	Engerdal												368 350
Kirsten Bjerkestrand Sørby	Grue	275			87 000								

SØKER	TILTAK	BELØP
NINA -	sau og rein i bjørnens diett	180 000
Åsnes kommune	info om rovvilt i ungdomskolen	125 000
Våler kommune	info om rovvilt i ungdomskolen	125 000
Åmot utmarksråd	Næring og nyskaping naturbasert turisme	340 000
Natur, plan og utvikling (Baklid)	Konferanse 2025 Rovvilt, beitedyr samfunn	115 000
NJFF Hedmark	sporingkurs, de 4 store	30 000
NOAH	Trykk og distribusjon av elevhefte	100 000
NOAH	Rovdyrseminar	60 000
Turgleder as	Å leve med store rovdyr	238 000
NJFF Hedmark	Viltkameraer - pool - drift og anskaffelse	65 000
NJFF Hedmark	Lisensfelling - informasjon og tilrettelegging	81 000
Ulv i hele Norge	Rovdyrvakt i uke med mye tap	174 000
NJFF Hedmark	Kurs skadefelling lisensfelling	73 000
PAN Tretopphytter AS	Aktivitetstilbud i rovdyrsone	330 000
Kongsvinger kommune	Skole "Ulveprosjekt"	230 000
Farfars AS	Å danse mellom ulver og bønder(film)	150 000
Rovdyrskolen Hedmark	Besøksenter rovdyr Østerdalen	600 000
Natur, plan og utvikling (Baklid)	Naturbasert reiseliv og -opplevelser)	370 000
Sum konfliktdpende tiltak		3 386 000
FoU og evaluering - og tjenestekjøp		Søkt
NINA Scandlynx	Radiomerke gauper	125 000
NINA Scandcam	Overvåking i Ulvesone	200 000
Sum FoU og evaluering		325 000
Kap 1420 post 21 Kjøp av tjenester		Søkt
Høgskolen i Innlandet	Eksperimentelle nærmøter med ulv	150 000
Høgskolen i Innlandet	Beiting i rovdyrskog	300 000
Sum kjøp av tjenester/FoU		450 000